

PLANERING AV LEKTION I FRÄMMANDE SPRÅK

Elina Suuronen

Kandidatavhandling i svenska

Jyväskylä universitet

Institutionen för språk

Våren 2015

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Humanistinen tiedekunta	Kielten laitos
Tekijä: Elina Suuronen	
Otsake: Planering av lektion i främmande språk	
Aine: Ruotsin kieli	Kandidaatintutkielma
Huhtikuu 2015	Sivumäärä: 34
<p>Tämän tutkielman tarkoituksena oli tutkia kielten oppitunnin suunnittelun yleisyyttä ja koota tuleville opettajille neuvoja oppitunnin suunnitteluun liittyen. Tutkielman tarkoituksena oli myös tutkia, mitä käsite ”oppitunnin suunnittelu” opettajien mielestä tarkoittaa, mitä asioita oppitunti sisältää ja mitä asioita opettajat pitävät tärkeinä suunnittelun kannalta.</p> <p>Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen kyselytutkimus, joka sisältää myös kvantitatiivisia piirteitä, sillä tutkimuksen tulokset esitetään osittain numeroin. Tutkimukseen otti osaa 15 vieraan kielenopettajaa. Tiedonkeruumenetelmänä käytetty sähköinen kyselylomake sisälsi kolme taustatietokysymystä ja yhdeksän oppitunnin suunnitteluun liittyvää kysymystä, sekä avoimia että monivalintakysymyksiä.</p> <p>Tutkimukseni tuloksista voidaan olettaa, että oppitunnin suunnittelu on varsin oleellinen osa opettajan työtä. Käsite ”oppitunnin suunnittelu” nähdään pääosin tarvittavina valmisteluina oppitunnin läpiviemistä varten, kuten tehtävien, työskentelymuotojen ja -järjestyksen valintana. Tutkimuksen tulokset osoittavat myös, että on olemassa vieraan kielen oppitunnille tyypillisiä rakenteita ja asioita ja että keskimäärin yhtä oppituntia suunnitellaan 30–60 minuuttia.</p> <p>Tutkimusta lukiessa on muistettava, että valitsemani tutkimusmenetelmä kuvaa oppitunnin suunnittelua vain opettajan omasta perspektiivistä. Jotta aiheesta voisi saada laajemman käsityksen, tulisi tutkia myös käyttäen muita metodeja.</p>	
Asiasanat: lektionsplanering, främmande språk, undervisning, lektionsplan, reflektion	
Säilytyspaikka: JYX	
Muita tietoja	

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
	1.1 Syfte och frågeställningar	5
	1.2 Hypoteser	6
2	TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	7
	2.1 Teoretisk bakgrund	7
	2.1.1 Vad är lektionsplanering?	7
	2.1.2 Hur planeras en lektion?	9
	2.1.3 Bolstads cirkelmodell	10
3	MATERIAL OCH METOD	13
	3.1 Material	13
	3.1.1 Informanterna	13
	3.2 Metod	15
4	RESULTAT	16
	4.1 Informanternas svar på enkätfrågor	16
5	SAMMANFATTANDE DISKUSSION	26
	5.1 Genomgången av forskningsfrågorna och hypoteserna	26
	5.2 Validiteten och reliabiliteten	31
6	AVSLUTNING	33
	LITTERATUR	34

1 INLEDNING

En betydande del av lärarens jobb är lektionsplanering som troligen skulle kunna behandlas mer ingående speciellt vid lärarutbildningen. Lektionsplan är lärarens arbetsredskap som underlättar inte bara lärarens jobb utan också elevernas och studenternas inlärning. Det är troligt att en noggrant planerad lektion utvecklar inte bara elevernas och studenternas färdigheter utan också lärarens.

Läroplanen sammanhänger med planering av lektion i hög grad och efter 1990-talet anses läroplanen allt mer som lärarens hjälpmedel i planeringsarbete (Malinen 1992). Det står i läroplanen hur många timmar det finns för ett visst läroämne och vilka målsättningar som ställs vid undervisningen. Troligen ska läraren beakta läroplanen vid planeringen av en enskild lektion, men läroplanen är inte den enda saken läraren bör ta hänsyn till i planeringen.

Som tillägg till själva undervisningsarbetet använder lärare tid till planering och förberedelse av en lektion. Planering innebär inte bara att bestämma vad ska göras under lektionen och i vilken ordning utan också till exempel insamling och utarbetning av material.

Innan jag började studera vid Jyväskylä universitet, jobbade jag som ämneslärarvikarie i några månader. Då hade jag ingen aning hur central lektionsplanering är i lärarens jobb. Således planerade jag inte mina lektioner så målmedvetet och exakt. Först i lärarpraktiken vid universitetet märkte jag hur betydande roll planering av lektion har i lärarens vardag. Som blivande lärare är jag intresserad av planeringens möjligheter och fördelar. I denna studie kommer jag att undersöka planeringen av lektion i främmande språk.

Med hjälp av mina undersökningsresultat erhålls information av lektionsplanering i allmänhet. Undersökningsresultaten kan vara nyttiga för de nyexaminerade lärare som ska inleda sin lärarkarriär. I denna undersökning kommer jag att kartlägga några informanternas tips om lektionsplanering.

Det finns lite forskning om lektionsplanering, i synnerhet när det gäller planering av lektioner i främmande språk. Den största delen av forskningen har anknytning till planering av undervisningen i andra ämnen som t.ex. i musik (Kainz 2011) och idrott och hälsa (Sundbeck 2015). Därför finns det ett behov av kunskap om lektionsplanering i främmande språk, inte minst för att öka medvetenheten av dess betydelse hos blivande lärare.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med min studie är att undersöka hur mycket lärare i främmande språk använder tid till planeringen av en enskild lektion. Avsikten med denna avhandling är dessutom att studera vad som är centralt i planeringen och hur lärarna förhåller sig till planeringen av lektioner. Avsikten med avhandlingen är också att öka kunskapen om lektionsplanering och ge tips för blivande lärare i främmande språk. I min undersökning intresserar jag mig för att kartlägga de faktorer som påverkar planeringen och tiden som används till denna planering. I studien kommer jag att redogöra för faktorer som påverkar lektionsplanering och utreda vilka huvuddelar som ingår i lärarnas lektioner. Undersökningen baseras på följande forskningsfrågor:

1. Hur mycket tid använder lärarna till lektionsplanering?
2. Vilka faktorer påverkar lektionsplaneringen?
3. Har lärarna och eleverna någon nytta av lektionsplanering?
4. Vilka huvuddelar finns det i en lektionsplan?
5. Vad anser lärarna att begreppet ”lektionsplanering” betyder?
6. Hur mycket påverkar undervisnings- och arbetslivserfarenheten planering?
7. Kan lärarna ge några tips för nyexaminerade lärare gällande lektionsplanering?

1.2 Hypoteser

Jag har ställt tre hypoteser till min undersökning. Den första hypotesen är att de mer erfarna lärarna använder mindre tid till planering än de nyexaminerade lärarna, eftersom det finns skäl att tro att undervisnings- och arbetserfarenheten påverkar lektionsplaneringen. Den andra hypotesen är att lärarna anser att lektionsplanering hjälper elever att strukturera helheten och främjar och stödjer elevernas inläring. Min tredje hypotes är att lärarna troligen anser att motivering av elever och elevernas nivå är de viktigaste faktorerna i planeringen av en lektion i främmande språk.

2 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

I detta kapitel ska jag presentera den teoretiska bakgrunden gällande lektionsplanering. Jag kommer mestadels att hänvisa till följande två verk: Stukáts (1998) verk *Lärares planering under och efter utbildning* och Bolstads bok (1998) *Handbok i lärande: Hur du lär ut för att andra ska lära in*. Jag kommer även att använda och hänvisa till tre olika examensarbeten. Den första är Salman och Saymirzas examensarbete i matematik (2012) *Ett antal lärares planering i matematikundervisning*, den andra källan är Kainz lärarexamen (2011) *Planeringens dilemma: Hur förbereder sig stråklärare?* och den tredje källan är Larssons examensarbete (2009) *Planering av undervisningsämnet engelska: En intervjustudie med sex lärare för skolår 4-6*.

2.1 Teoretisk bakgrund

2.1.1 Vad är lektionsplanering?

Begreppet *lektionsplanering* innebär att göra en genomtänkt plan av lektionens innehåll för att nå ett visst och på förhand utsatt mål. Stukát konstaterar i sitt verk *Lärares planering under och efter utbildningen* (1998:15) att lektionsplanering kan anses som ett idéutkast som ändå kan ha en mer bindande status. Med detta menas att läraren försöker se in i framtiden och bilda sig en föreställning av vad som kan hända genom olika handlingsalternativ. Syftet med Planeringen är att föregripa aktiviteter, frågor och svar, konversationer och relationer i klassrummet (Stukát 1998:17).

Enligt Stukát (1998:20) har begreppet lektionsplanering ett nära samband med begreppet *reflektion*. Larsson (2009:5) refererar Stukat (1998:20) så här: ”begreppet reflektion är orienterat mot tänkande i en allmän mening med konsekvenser för en handling i ett senare skede medan begreppet planering är mer riktat åt orientering mot handling av mål som ska uppnås.”. Enligt Arfwedson & Arfwedson (1995:100) karakteriseras lektionsförberedelsen av relationen mellan teori och praktik och erfarenhet och reflektion.

Lärarens jobb är att konkretisera dessa relationer i planeringen av undervisning och inlärning.

En god lektionsplan innehåller varje gång nya konstruktioner, som bygger på elevernas tidigare kunskaper och erfarenheter. Detta möjliggör elevernas språkliga process. För att möjliggöra elevernas process bör läraren läsa in sig på det planerade ämnet inför undervisningen, leta efter pedagogiska hjälpmedel och material och planera lektionens gång. Lundh och Lagergren (2004:69) säger att de svenska lärarnas planering av en engelsklektion tar runt en halvtimme enligt studien "Assessment of English". "Planering sker förutom vid "skrivbordet" på ett mer eller mindre medvetet sätt i lärares huvuden"(Larsson, 2009:6). Med detta menas att den själva planeringsprocessen varierar beroende av lärare.

Lektionsplaneringen eller undervisningsförberedelsen kan anses som en särskild pedagogisk uppgift som lärare måste upparbeta och variera beständigt. Stesmo (2008:39) säger att planering är det nav som håller ihop andra ledaruppgifter: kontroll, motivation, gruppering och individualisering. En ledare bör ha ett tydligt och tillgängligt mål med vad gruppen ska uppnå. Pardey (2007, refererad i Friberg & Mårtensson, 2011:5) konstaterar att "finns inte målet så spelar det ingen roll att gruppen följer ledaren och följer inte gruppen ledaren är det ingen mening att det finns ett mål." En bra lärare bör veta hur man leder och organiserar arbetet i en klass och vara målmedveten och systematisk. Svensson (1998, refererad i Friberg & Mårtensson, 2011:5) hänvisar till tidigare forskning där det framkommer att lärarens ledarskap inverkar stort på elevernas studieresultat. Stukát (1998:16) hävdar däremot att planering av undervisning är en integrerad del av undervisningsprocessen.

Lektionsplanering är en process som fortsätter efter ett avslutat undervisningstillfälle. "Detta innebär att läraren reflekterar över och granskar syfte och mål med undervisningen och förbättrar sig inför kommande lektionstillfälle" (Salman & Saymirza, 2012:2). Detta betyder att planeringsprocessen ger läraren en möjlighet att utveckla sig som pedagog. Stukát (1998, refererad i Salman & Saymirza 2012:3) konstaterar att planering kan uppfattas vara en "självklar process för att eleverna ska kunna tillägna sig kunskaperna om ämnet och för att lektionen ska bli så bra och tydlig som möjligt"

Klafki (1958:262) konstaterar att planeringen av en lektion är en viktig del i den pedagogiska processen. Han fortsätter att man för att man kan kalla sig en bra pedagog måste ha ett öppet förhållningssätt inför nya situationer och färdigheten att hantera plötsliga händelser i klassrummet. Tiller (1999, refererad i Kainz 2011:8) säger också att läraren måste kontrollera att lektionsplanen lämnar rum åt elevernas oförutsedda handlingar. Detta betyder att en god lektionsplan är flexibel och lätt att omarbete. Både Klafki (1958, refererad i Kainz 2011:8) och Tiller (1999, refererad i Kainz 2011:8) konstaterar dock att en effektiv planering måste beakta elevernas och studenternas åsikter och tankar och lämna öppningar för dem. En bra lektion bör vara väl förberedd, men planeringen kan inte styra all verksamhet och handlingar i klassrummet.

2.1.2 Hur planeras en lektion?

Vid planering av lektion är det önskvärt att läraren planerar olika möjliga och tänkbara scenarier, såsom hur eleverna ska reagera på grupparbete o.s.v. Detta innebär att läraren bör ge planeringen en ingrediens och poängtera betydelsen av undervisningens bildningsinnehåll. Arfwedson & Arfwedson (1995:100) konstaterar att ”det gäller att tänka igenom och utforma många planerade sekvenser och möjligheter, som kan ge just de aktuella eleverna tillfällen till fruktbara ’möten’ med ett visst bildningsinnehåll och dess bildande potential.” Att ha en genomarbetad planering och bra struktur i arbetet kan minska lärarens behov av att fatta snabba beslut.

Klafki (1958, refererad i Kainz 2011:8) har presenterat fyra områden, som vanligen berör planering av lektion och de beslut läraren ska fatta:

- 1) Val av metoder och inledningen av lektionen i olika sekvenser
- 2) Val av undervisningsformer och arbetssätt av aktiviteter
- 3) Val av undervisningsmaterial
- 4) Organisering av undervisningsmaterial och annan rekvisita

Enligt Klafki (1958, refererad i Kainz 2011:8) berör metodbesluten i allmänhet dessa fyra områden och att metodbesluten baserar sig på praktiska överväganden. Antagligen är de fyra metodiska stegen kronologiska, men Klafki (ibid.) påpekar vidare att den didaktiska reflexionens ordning däremot följer teoretiskt systematiska normer.

2.1.3 Bolstads cirkelmodell

Bolstad (1998) har presenterat en cirkelmodell som består av 8 olika steg. I cirkeln finns det ett antal huvudfrågor lärare bör gå igenom vid sitt planeringsarbete (Bolstad 1998:47). Det rekommenderas att läraren arbetar med stegen i den ordning de presenteras men ibland är man tvungen att gå tillbaka till frågor och omarbeta lektionsplanen under planeringsprocessen. Enligt Bolstad (1998:47) är de 8 planeringsstegen följande:

1. Ämnesområde och ramar
2. Mottagare (målgrupp)
3. Mål
4. Innehåll
5. Arbets- och presentationsformer, metodiska principer
6. Hjälpmedel
7. Tidsposition och körschema
8. Miljö för lärande

Med *Ämnesområde och ramar* menas att läraren bör ha utrymme för att vara smidig och kontrollera alla möjligheter kring undervisning i ämnet (Bolstad 1998:49). Läraren bör noggrant tänka igenom syftet med undervisningen. Bolstad (ibid.) beskriver vidare att läraren tillräckligt ska avgränsa ämnet och vara så tydlig som möjligt med ämnet. Därefter är det viktigt att kontrollera att tiden räcker till.

Planeringsmodellens andra steg *Mottagare (målgrupp)* tas upp lärarens behov att beakta elevernas kunskaper och tidigare kunskaper i ämnet. Läraren bör också beakta elevernas intresse och motivation för ämnet. Bolstad (1998:79) tillägger att man som lärare bör

fundera över vilken uppfattning eleverna har av en och vilka förväntningar eleverna har. Detta betyder att elevernas och lärares förhållande kan påverka lektionsplaneringen.

Det tredje steget *Mål* innehåller funderandet över vad målet är med undervisningen. Vad vill läraren få sagt och hur ska han/hon förmedla det? Målen ska vara konkreta och relevanta. Med konkreta mål menas att de bör ge uttryck för vad eleverna ska lära sig innan undervisningen är slut. Relevanta mål betyder däremot att undervisningens innehåll ska stämma överens med elevernas behov och förutsättningar (Bolstad 1998).

I det fjärde steget *Innehåll* bör läraren bestämma om undervisningen innehåll, det vill säga vad som ska göras under lektionen, och prioritera olika delar. Bolstad (1998:90) konstaterar att innehållet och formen ska anpassas alltid till eleverna, målen och situationen. Detta innebär att läraren måste beakta elevernas nivå.

I steg 5 *Arbets- och presentationsformer* ska läraren bestämma hur han/hon förmedlar och presenterar lektionens tema så att tiden räcker till. Bolstad (1998:146) påpekar att det även är viktigt att läraren tänker på eleverna och målen och väljer arbetsformer som är lämpliga för elevernas behov och anpassar materialet till ändamålet samt försöker variera sin arbetsform. I detta steg kommer också fram vikten av lektionsplaneringens variation, läraren bör försöka skapa variation. Arbets- och presentationsformernas funktion är även att aktivera eleverna.

I det sjätte steget *Hjälpmedel* bör läraren ta utgångspunkt i den strukturerade ämnesöversikten och välja vilka hjälpmedel som passar för ämnet och målet. Det är även viktigt att beakta elevernas nivå och arbetsformer när hjälpmedel väljs ut. Bolstad (1998:175) konstaterar att användning av hjälpmedel underlättar lärarens försök att förmedla kunskaper till eleverna, men hjälpmedlens viktigaste uppgift är att göra undervisningsmaterialet mer effektivt. Hjälpmedlens funktion är även att hjälpa eleverna förstå materialet bättre. Dessutom behöver inte hjälpmedlen vara varje gång ”ljus och glitter och effekter i färgsprakande stil” (Bolstad, 1998:149).

Tidsposition och körschema – steget innehåller planering av varje moment i lektionen, det vill säga hur mycket tid en viss del av lektionen tar, minut för minut. Detta ger lära-

ren möjlighet att se över sin planering och prioritera innehållet av lektionen (Bolstad, 1998:185). Läraren kan bli tvungen att utesluta de moment som är mindre viktiga för att lämna utrymme för förändringar. Detta steg hävdar således värdet av att kunna prioritera. Med körschema menas att läraren bör planera och bygga upp en slutlig disposition för sina undervisningsmoment (Bolstad 1998: 185).

Det åttonde och sista steget i Bolstads cirkelmodell (1998) är *Miljö för lärande*. I detta steg ska läraren beakta alla de tidigare stegen och speciellt körschemat och se vilka krav de ställer på miljö för lärandet, till exempel lokalen, möbleringen och belysningen. Inlärningen och förmedlingen kan påverkas av miljöfaktorer, både psykosociala och fysiska. De psykosociala miljöfaktorerna handlar om förhållandet mellan människor (Bolstad 1998:188). Till exempel relationen mellan elev – lärare, lärare – lärare och elev – elev. Detta innebär att läraren bör ta hänsyn till personliga relationer vid planering av lektionen. Enligt Bolstad (1998:189) handlar de fysiska miljöfaktorerna om förhållanden som gäller till exempel lokaler, möblering och utrustning.

3 MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel ska jag presentera materialet och analysmetoden för undersökningen. Därtill ska informanterna introduceras.

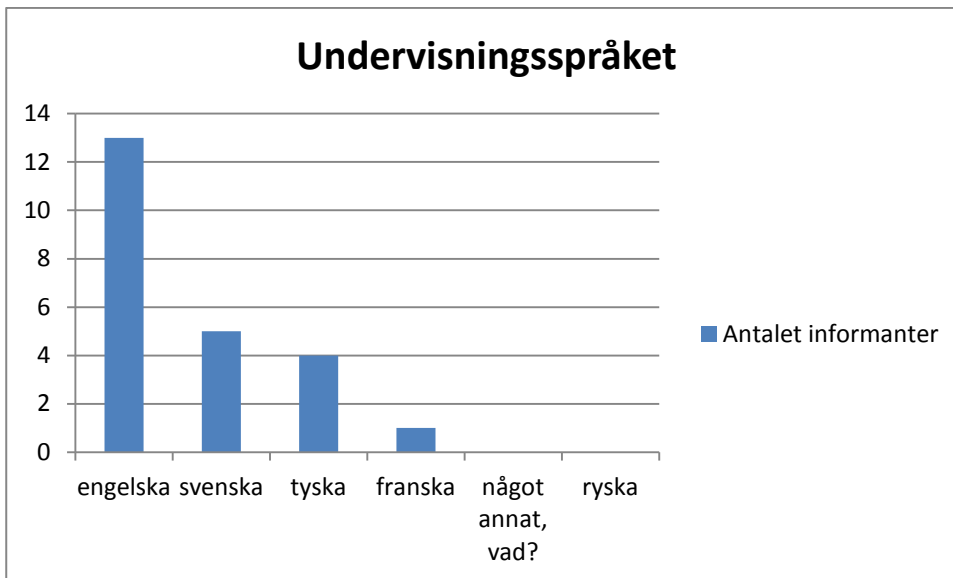
3.1 Material

Materialet har insamlats med en webbenkät som skickades till lärare i främmande språk runt i Finland. Jag formulerade enkäten på webbsidan (www.surveymonkey.com). Jag fick hjälp av SUKOL, dvs. Språkläraryrket i Finland för att kontakta lärare. Jag har även använt mina egna kontakter för att få svar på enkätfrågorna. Insamling av materialet genomfördes i slutet av januari och i början av februari 2015.

Enkäten innehåller totalt 12 frågor, både flervalsfrågor och öppna frågor. Flervalsfrågorna möjliggör att det är snabbt att ge ett svar. Med öppna frågor kan informanter reflektera över och uttrycka sina tankar flytande. Dessutom innehåller enkäten en framsida och en slutsida som ger information om undersökningen och mina kontaktuppgifter. De tre första frågorna i enkäten behandlar bakgrundsuppgifter. Enkätfrågorna svarades anonymt och svaren kan inte anknytas till någon viss person.

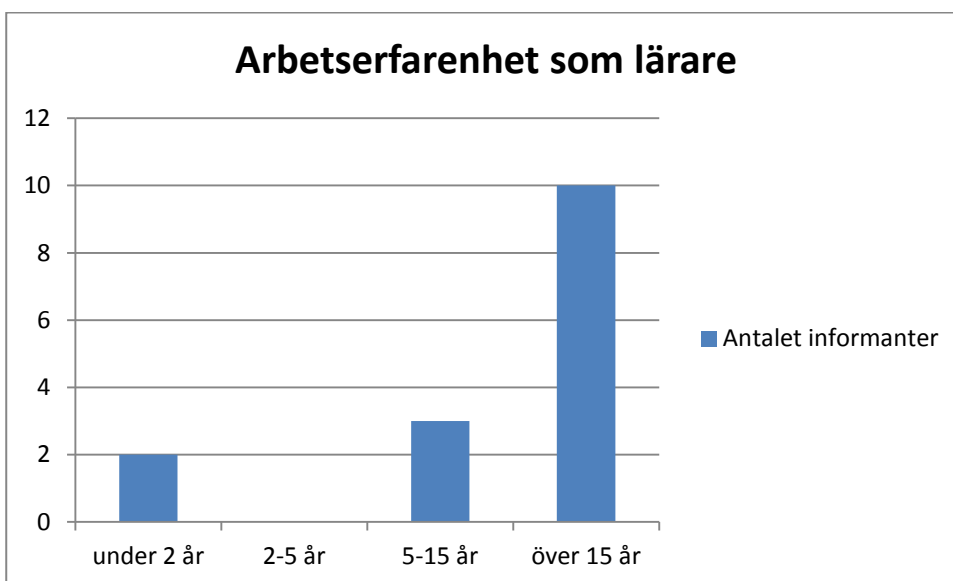
3.1.1 Informanterna

Alla 15 informanter är lärare i främmande språk. Den största delen av informanterna, det vill säga 13 av 15 informanter, undervisar i engelska. Fem av informanterna undervisar i svenska, fyra i tyska och en i franska. Ämneskombinationer som informanter undervisar i är svenska/tyska (två lärare), svenska/engelska (två lärare), engelska/tyska (två lärare) och svenska/engelska/franska (en lärare). Detta framgår av figur 1.

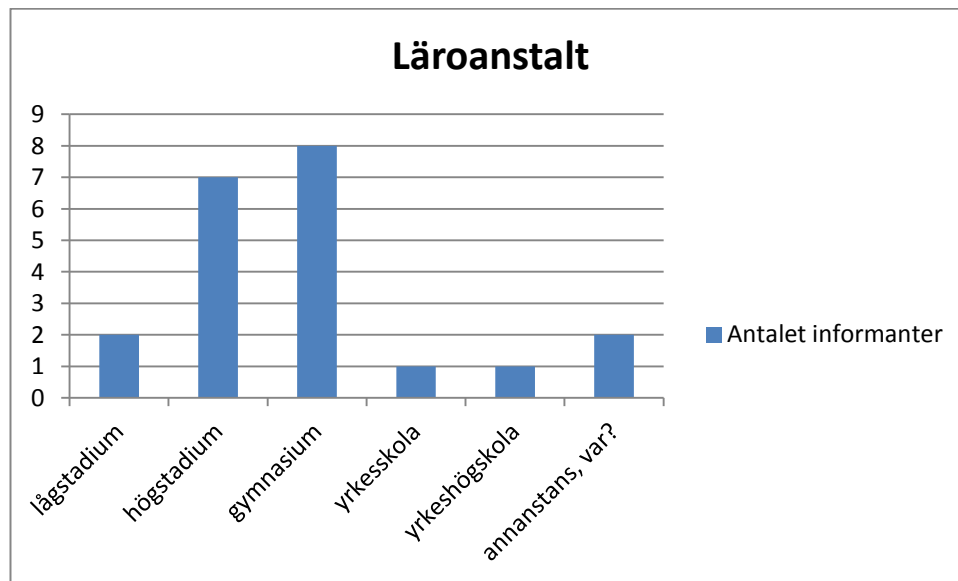

Figur 1. Undervisningsspråket

Två av 15 informanter har under två års arbetserfarenhet som lärare. Tre informanter har arbetserfarenhet från fem till 15 år och över hälften, alltså 10 av informanterna, har över 15 års arbetserfarenhet (se figur 2). Informanterna arbetar vid olika läroanstalter på olika nivåer såsom på låg- och högstadium, gymnasium, i yrkesskola, vid yrkeshögskola och som vikarier (se figur 3).

Figur 2. Arbetserfarenhet som lärare

Figur 3. Läroanstalterna informanterna undervisar i

3.2 Metod

Undersökningen är en kvalitativ enkätundersökning med kvantitativa drag, eftersom forskningsresultaten uttrycks delvis med siffror. Jag bestämde mig för att använda både en kvalitativ och kvantitativ analysmetod för att underlätta framställningen och åskådliggörandet av resultaten.

4 RESULTAT

I detta kapitel presenteras undersökningsresultaten. Resultaten framställs en enkätfråga åt gången. Enkätfrågorna presenteras först på finska i den ursprungliga formen och sedan fritt översatta till svenska. Resultaten är kategoriserade enligt enkätfrågorna. Totalt 15 lärare svarade på enkätfrågorna.

4.1 Informanternas svar på enkätfrågor

Frågorna 1, 5, 7, 8 och 9 är öppna frågor och frågorna 2, 3, 4 och 6 är flervalfrågor. Frågan nummer 1 behandlar begreppet ”lektionsplanering”:

1. *Mitä käsite ”oppitunnin suunnittelu” mielestäsi tarkoittaa?
(’Vad anser du att begreppet ”lektionsplanering” innebär?’)*

11 av 15 informanterna anser att begreppet ”lektionsplanering” innebär tänkandet över innehållet i lektionen och hur detta innehåll ska genomföras. Enligt informanterna planeras även tidsanvändningen och undervisningsmaterialet noggrant. Följande citat sammanfattar informanternas svar väl:

”Oppituntiin valmistautumista ajatellen ajankäyttöä, opetettavaa ainesta, oppilasryhmän valmiuksia ja tarvittavaa materiaalia.”

(’Förberedelser inför lektionen med tanke på tidsanvändning, ämnesinnehåll, elevernas färdigheter och materialet som behövs.’)

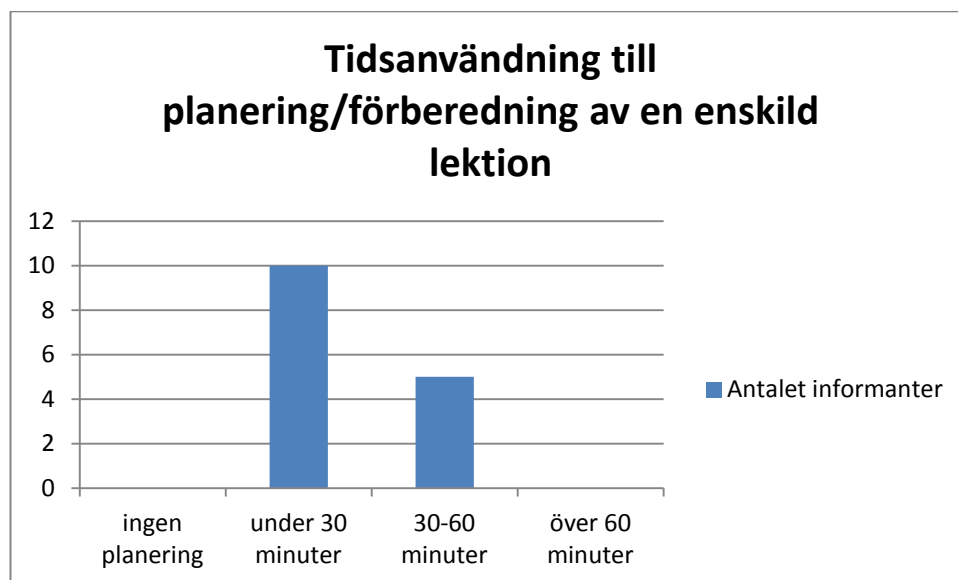
Lektionsplanering anses som ett ”manuskript” för lektionen. Enligt informanterna är funderandet över valet av pedagogiska metoder och arbetssätt centralt. Två av informanterna konstaterar att lektionsplanering betyder att läraren bestämmer hur läroplanen ska följas i praktiken. Ett viktigt drag som kommer fram av informanternas svar är att en viktig del av lektionsplaneringen är att bestämma hur eleverna ska arbeta med sina uppgifter, om de ska arbeta ensamma, parvis eller i grupper.

Frågan nummer 2 handlar om tidsanvändningen för lektionsplanering:

2. *Kuinka paljon käytät keskimäärin aikaa yksittäisen oppitunnin suunnitteluun/valmisteluun etukäteen?*

(’Hur mycket använder du i medeltal tid till planering av en enskild lektion på förhand?’)

Figur 4 visar att alla informanter planerar sina lektioner. 10 av de 15 informanterna använder under 30 minuter till planeringen eller förberedningen av en enskild lektion. 5 av 15 informanter förbereder en enskild lektion från 30 till 60 minuter.

Figur 4. Tidsanvändning till planering/förberedning av en enskild lektion

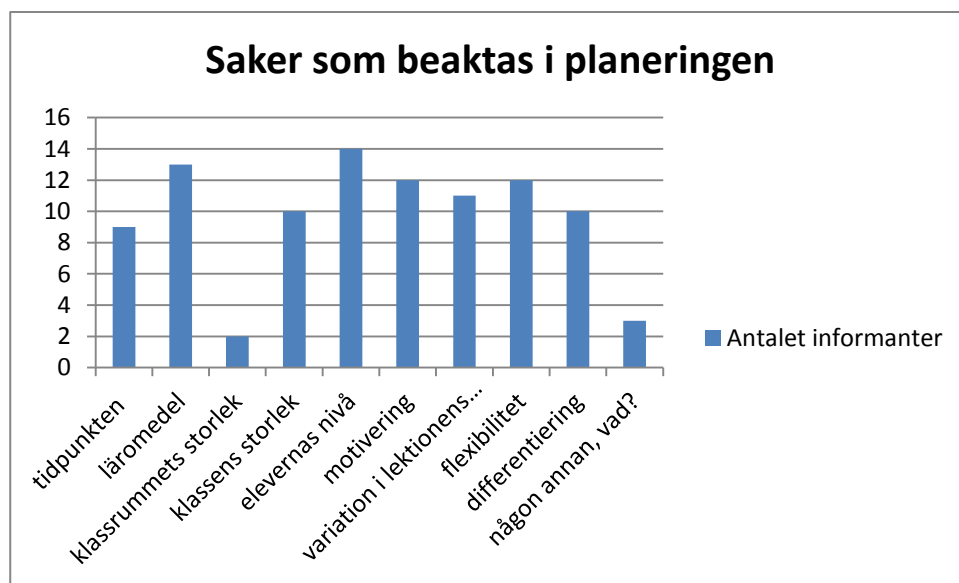
Frågan nummer 3 behandlar de faktorer som beaktas i lektionsplaneringen:

3. *Mitä asioita otat huomioon oppituntia suunnitellessa?*

(’Vilka saker beaktar du vid planeringen av en lektion?’)

I enkäten stod följande alternativ som kan tänkas påverka lektionsplaneringen och som lärarna fick kryssa för: oppitunnin ajankohta (tidpunkt för lektion), opetusvälineet (läromedel), luokkahuoneen koko (klassrummets storlek), oppilasryhmän koko (undervis-

ningsgruppens storlek), oppilaiden taso (elevernas nivå), motivointi (motivering), oppitunnin monipuolisuus (variation i lektionens innehåll), joustavuus (flexibilitet) och eriyttäminen (differentiering). Dessutom fick lärarna också nämna egna faktorer som de beaktade i planeringen av en lektion. Informanternas svar på frågan om de faktorer som de beaktar i lektionsplaneringen presenteras i figur 5.

Figur 5. Saker som beaktas i planeringen

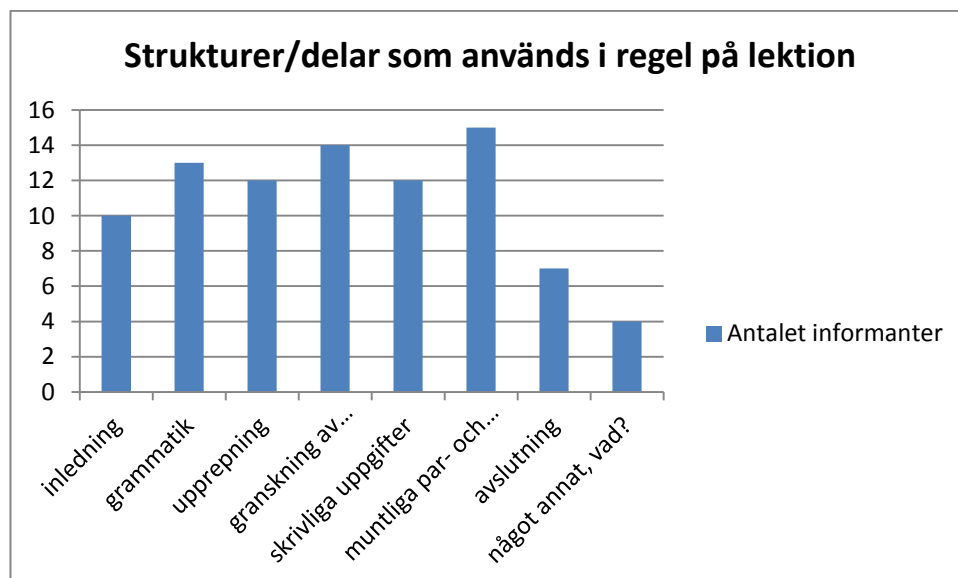
14 av de 15 informanterna konstaterar att elevernas nivå är en av de viktigaste sakerna som beaktas i planeringen. Läromedel, motivering, flexibilitet och variation i lektionens struktur är även viktiga saker enligt informanterna. 10 av de 15 informanterna uppger att de tar hänsyn till antalet elever i klassen och differentiering i planeringen och 9 tar i beaktande tidpunkten för lektionen. Resultaten visar att klassrummets storlek har den minsta betydelsen i planeringen för bara två av 15 informanter beaktar klassrummets storlek i planeringen.

Tre av de 15 informanterna nämnde även egna saker som de beaktar i lektionsplaneringen. Dessa saker som nämndes bara en gång är antalet elever i specialundervisning, uppgifternas svårighetsgrad, läroplanens mål och innehåll och provets närhet.

Frågan nummer 4 handlar om de delar som lärarna anser ska ingå i en lektion:

4. *Millaisia rakenteita/osioita käytät yleensä oppitunneillasi?*
(*'Hurdana delar använder du i allmänhet på lektioner?'*)

I enkäten stod följande alternativ som kan tänkas vara centrala delar av en lektion: aloitus (inledning), kielioppi (grammatik), kertaus (uppreppning), kotitehtävien tarkistus (granskning av hemuppgifter), kirjalliset tehtävät (skriftliga uppgifter), suulliset pari- ja ryhmätehtävät (muntliga par- och gruppuppgifter) och lopetus (avslutning). Därtill hade informanterna möjligheten att nämna egna strukturer och delar som de vanligtvis inkluderar i en lektion. I figur 6 presenteras informanternas svar på frågan nr 6.

Figur 6. Strukturer/delar som används i regel på lektion.

Alla informanterna, det vill säga 15 av de 15 informanterna, säger att de vanligtvis använder muntliga par- och gruppuppgifter på lektionerna. Den andra vanliga delen är granskning av hemuppgifter, 14 av 15 informanterna tar upp denna. Sammanlagt 13 informanter konstaterar att de oftast har en grammatisk del på lektionen. 12 informanter använder för det mesta skriftliga uppgifter och uppreppning. 10 informanter hävdar att de vanligtvis har en planerad inledning och sju informanter konstaterar att de använder en förberedd avslutning som en del av lektionen.

Fyra av de 15 informanterna nämnde också egna strukturer och delar. Följande saker nämndes en gång: lekar, spel, paddor, kulturkunskaper, uttalsundervisning, hörförståel-

se, skrivning och läsförståelse och övningar i ordförråd.

Frågan nummer 5 behandlade eventuella skillnader mellan de olika språkämnenas gällande lektionsplanering:

5. *Mikäli opetat kahta tai useampaa kieltä, onko tuntien suunnittelussa kielikohtaisia eroja?*

(’Om du undervisar i två eller fler språk, finns det skillnader i planeringen mellan olika språk?’)

Sju av de 15 informanterna undervisar i två eller fler språk. Antalet lärare och ämneskombinationer som lärare undervisar i presenterades i avsnitt 2.2.1. Två av informanterna säger att det inte finns skillnader i planeringen mellan de olika språken.

Tre av de informanterna som undervisar i två eller fler språk konstaterar att motivering är den viktigaste faktorn som gör planeringen annorlunda mellan de olika språken. Enligt informanterna bör lektionerna i valfria språk, såsom i tyska, innehålla mer motiverande uppgifter. Resultaten bevisar att elevernas färdighetsnivå påverkar planeringen och skapar skillnader mellan lektionsplaneringen i olika språk. Eleverna kan anse för svåra uppgifter och texter frustrerande och kan förlora intresset. Följande citat konkretiserar kunskapsnivåns betydelse i planeringen:

”Lukiossa pitkän englannin opetuksessa korostuu se, että opiskelijat osaat kieltä jo paremmin ja heille voi suunnitella monimutkaisempia juttuja. Saksantunneilla korostuu perus suullinen [sic] harjoittelu.”

(’I undervisningen av lång lärokurs i engelska i gymnasiet framhävs att studenterna redan kan språket så bra att mer komplicerade uppgifter kan planeras för dem. Däremot framhävs grundövningarna i muntliga färdigheter på lektionerna i tyska.’)

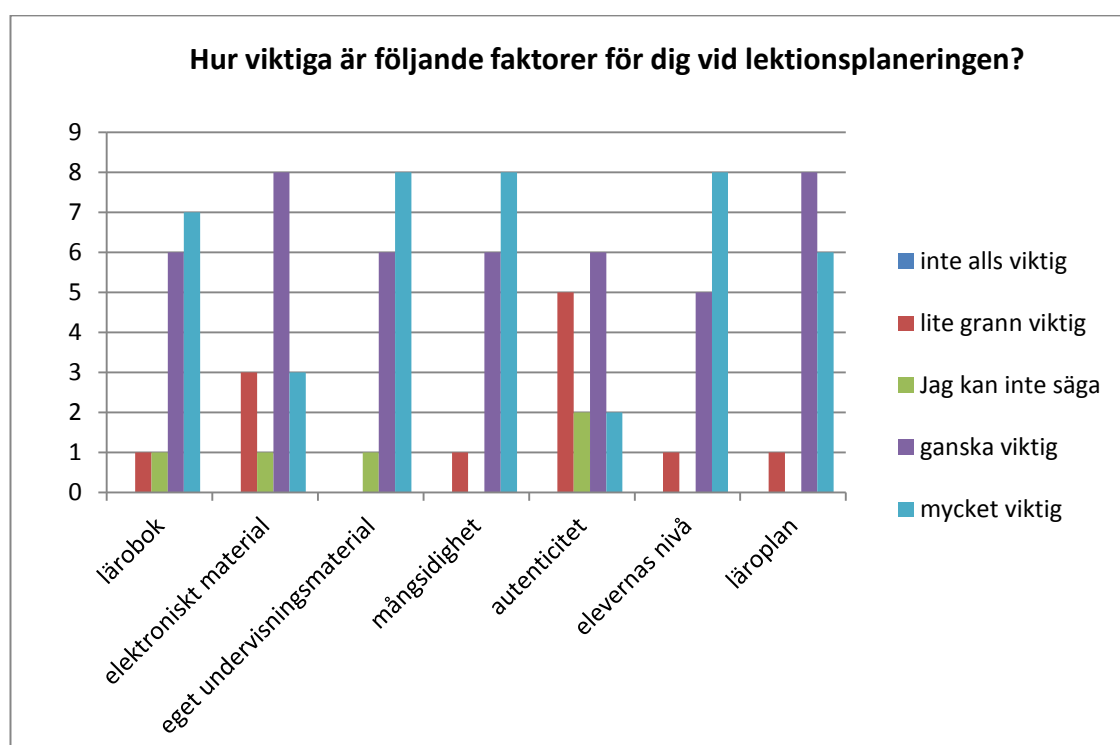
Två av informanterna påpekar att uppgifterna och lektionens innehåll ska vara mer varierande och motiverande i vissa språkämnen såsom i svenska och tyska. Med detta menar

informanterna att variation och motivering hjälper eleverna att koncentrera sig.

I frågan nummer 6 fick lärarna ta ställning till hur viktiga de ansåg vissa faktorer vara i lektionsplaneringen:

6. *Kuinka tärkeitä seuraavat seikat ovat mielestäsi oppitunnin suunnittelussa?*
(*'Hur viktiga är följande faktorer för dig vid lektionsplaneringen?'*)

I denna fråga värderade informanterna olika faktorerets vikt vid planeringen. Lärarna fick värdesätta följande alternativ: oppikirja (lärobok), sähköinen materiaali (elektroniskt material), oma opetusmateriaali (eget undervisningsmaterial), monipuolisuus (mångsidighet), autentisuus (autenticitet), oppilaiden taso (elevernas nivå) och opetussuunnitelma (läroplan). Skalan som informanterna fick använda var följande: ei ollenkaan tärkeä (inte alls viktig), hieman tärkeä (lite viktig), en osaa sanoa (jag kan inte säga), melko tärkeä (ganska viktig) och erittäin tärkeä (mycket viktig). I figur 7 presenteras hur informanternas svar fördelas mellan de olika alternativen.

Figur 7. Hur viktiga är följande faktorer för dig vid lektionsplaneringen?

Sju av de 15 informanterna konstaterar att läroboken är mycket viktig vid lektionsplaneringen och sex informanter anger att den är ganska viktig. En av informanterna hävdar att läroboken är lite viktig och en av de informanterna kan inte säga. För åtta av de 15 informanterna är lärobokens elektroniska material ganska viktigt. Tre informanter anser att elektroniskt material är mycket viktigt. Det elektroniska materialet är lite viktigt för tre informanter och en av de informanterna kan inte säga.

Åtta av de 15 informanterna medger att det egna undervisningsmaterialet är mycket viktigt och sex av informanterna anser det som ganska viktigt. En av de 15 informanterna kan inte säga. Åtta informanter anser att även lektionens mångsidighet är mycket viktig. Sex av informanterna konstaterar att den är ganska viktig och en av informanterna medger att den är lite viktig.

Enligt enkätresultaten anser sex av informanterna att lektionens autenticitet som en ganska viktig faktor. Bara två av informanterna säger att autenticitet är mycket viktigt. Fem informanter hävdar att autenticitet är lite viktig vid lektionsplaneringen och två av informanterna kan inte säga. Nästan alla informanterna hävdar att elevernas nivå är en ganska viktig (fem av informanterna) eller en mycket viktig (åtta av informanterna) faktor. En av de 15 informanterna konstaterar att elevernas nivå bara är en lite viktig faktor.

Läroplanen är ganska viktig för åtta av 15 informanterna. Sex av informanterna anser att läroplanen är en mycket viktig faktor. Bara en av informanterna hävdar att läroplanen är lite viktig.

I frågan nummer 7 frågades informanterna vilka goda sidor/fördelar det finns i lektionsplaneringen:

7. *Mitä hyviä puolia oppitunnin suunnittelussa mielestäsi on?*

(’Vilka goda sidor finns det vid lektionsplanering enligt din åsikt?’)

Tre av de 15 informanterna konstaterar att den bästa sidan vid lektionsplaneringen är möjligheten att fatta egna beslut enligt eget intresse. Lektionsplaneringen möjliggör att läraren kan planera personliga lektioner med tanke på eleverna. Fem informanter hävdar

att lektionsplanering underlättar lektionens genomdrivande och lektionen går mer smidig. Två informanter konstaterar att de känner sig mer självsäkra när de har planerat och förberett lektionen på förhand.

Enligt informanterna hjälper lektionsplaneringen även elevernas inläring. Informanterna konstaterar att det är lättare för eleverna att koncentrera sig när lektionen är välplanerad och välstrukturerad. Lektionsplaneringen gör det lättare att hålla tidtabellen och utforma en helhet av lektionen. Eleverna uppskattar välplanerade lektioner och enligt informanterna kan man se detta i elevernas aktivitet.

Informanterna påpekar att lektionsplaneringsprocessen hjälper läraren att utveckla sitt eget arbete. En av informanterna konstaterar att man vid planeringen även bör tänka på möjliga reservplaner. En annan informant påpekar att man vid planeringsarbetet ofta märker hurdana fel man som lärare kunde göra om man inte hade planerat sin lektion. Resultaten visar att lektionsplanering har åtskilliga fördelar och att informanterna anser att planering är väldigt viktigt. En av de 15 informanterna konstaterar:

”Oppitunnin suunnittelu on täysin välttämätön osa opettajan työtä. Ilman huolellista ja monipuolista suunnittelua ei ole hyvää opetusta.”

(’Lektionsplaneringen är en absolut nödvändig del av lärarens jobb. Det finns inte bra undervisning utan noggrann och mångsidig planeringen.’)

I frågan nummer 8 fick lärarna ta ställning till hurdan nytta det finns i lektionsplaneringen för eleven:

8. *Millaista hyötyä oppitunnin suunnittelusta on oppilaalle?*

(’Hurdan nytta finns det i lektionsplaneringen för eleven?’)

En tredjedel av alla informanterna, det vill säga 5 av de 15 informanterna, konstaterar att den viktigaste nyttan i lektionsplaneringen för eleven är att planeringen stöder elevens inläring. En av dessa fem informanter påpekar att en välplanerad lektion stöder alla inlärningsstilar hos eleverna och att eleverna trivs bättre på lektionen som är varie-

rande. Enligt informanterna behöver eleven bara koncentrera sig på inläringen och läraren är ansvarig för att undervisa i de moment som står i läroplanen.

En fördel med lektionsplaneringen för eleven är att den underlättar att utforma helheten. Enligt informanterna är det lättare för eleverna att koncentrera sig på lektionen och förbereda sig på lektionens tema. Tre av informanterna konstaterar att den bästa sidan i lektionsplaneringen är just att det är lättare för eleverna att följa undervisningen.

Informanterna anser att planeringen garanterar högklassig undervisning. Informanterna konstaterar att även en välplanerad lektion är ett tecken för eleverna att läraren vet vad han/hon gör och att eleverna kan lita på honom/henne.

I den sista frågan (frågan 9) frågades informanterna vilka råd de skulle kunna ge till en nyexaminerad lärare gällande lektionsplanering:

9. *Millaisia neuvoja antaisit oppitunnin suunnitteluun liittyen vastavalmistuneelle opettajalle, joka on siirtymässä työelämään?*

(’Vilka råd ger du till nyexaminerade lärare gällande lektionsplanering?’)

Informanterna konstaterar att läraren i början av sin lärarkarriär behöver förbereda lektionerna mer noggrant vilket sedan senare i framtiden underlättar arbetet. Informanterna påpekar dock att detta nödvändigtvis inte betyder att lektionsplaneringen senare kräver mindre tid. Enligt informanterna skapar en noggrann planering i början arbetsrutiner. Det är viktigt att omvärdera lektionsplanerna så att det är lättare att hitta sin egen stil i lektionsplaneringen.

Tre av informanterna anger att läraren bör planera lektionen så att det är möjligt att vara flexibel. Det händer ofta så att tiden inte räcker till allt som är planerat och därför är det viktigt att reflektera över olika alternativ för genomförandet av vissa delar. Informanterna påpekar att lektionsplanen inte behöver vara så exakt för varje minut. Enligt en av informanterna behöver inte varje lektion innehålla fina och komplicerade uppgifter; vanligtvis är eleverna nöjda när det får arbeta i lugn och ro och läraren är färdig att hjälpa dem. Med detta menar en av informanterna att det är helt acceptabelt att även an-

vända gammaldags undervisningsmetoder.

Informanterna säger att läraren i början av planeringen funderar över vad eleverna redan vet och vad som är ny information. Läraren bör även tänka på vad som är inlärningsmålen. Läraren bör även beakta grupper och individer som kan behöva mer stöd. En av informanterna påpekar att läraren inte bör vara rädd för fel utan lära sig av dem. Enligt informanterna är det också viktigt att ta emot elevernas feedback och beakta det i lektionsplaneringen.

Tre av informanterna tar upp eget undervisningsmaterial och dess betydelse i undervisning och planering. Informanterna anser att läraren inte bör använda bara läroboken utan också eget undervisningsmaterial och olika autentiska material såsom videor. Enligt informanterna är ett bra undervisningsmaterial sådant som är lätt att utarbeta för olika ändamål. Därtill bör undervisningsmaterialet förvaras så att det kan användas senare. Två av informanterna påminner dock om att allt inte behöver göras själv.

”Muista myös, ettei joka tunnille tarvitse keksiä pyörää uudelleen vaan vanhoja hyviä menetelmiäkin voi käyttää eikä kaikkea materiaalia tarvitse tehdä itse.”

(’Kom ihåg också att man inte behöver uppfinna hjulet på nytt utan de gamla och goda metoderna kan användas och allt material inte behöver göras själv.’)

Informanterna nämnde också följande faktorer som kan vara nyttiga för en nytutexaminerad lärare gällande lektionsplanering: läs igenom läroplanen noggrant, planera undervisningen inom en större tidsram, som täcker till exempel hela perioden eller terminen och använd en elektronisk inlärningsmiljö om läroanstalten har en. Därtill är det viktigt att be mer erfarna lärare om hjälp och skriva upp observationer om läroboken, till exempel vilka uppgifter som är dåliga och vilka uppgifter som fungerar bra som extrauppgifter. En av de informanterna konstaterar att läraren inte bör sluta planera sina lektioner, eftersom det då är möjligt att läraren börjar upprepa sig och undervisningens kvalitet försvagas. Enligt informanten lider både eleverna och lärare av detta.

5 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

I detta kapitel diskuteras undersökningens resultat. Sammanfattande diskussionen förs en forskningsfråga åt gången. I detta kapitel har jag även sammansatt råd gällande lektionsplanering. I slutet av detta kapitel diskuteras även validiteten och reliabiliteten.

5.1 Genomgången av forskningsfrågorna och hypoteserna

Den första forskningsfrågan handlar om tidsanvändningen till lektionsplanering:

1. Hur mycket tid använder lärarna till lektionsplanering?

Av mina resultat att döma använder lärarna i min undersökning tid till planering av en enskild lektion från under 30 minuter till 60 minuter. Undersökningsresultaten visar också att dessa lärare planerar sina lektioner. Mina undersökningsresultat stöder resultaten i studien "Assessment of English" som nämndes redan tidigare (se kapitel 2.1.). Enligt Lundh och Lagergren (2004:69) visar denna studie att planeringen av en engelsklektion tar ungefär en halvtimme. Detta resultat handlar om svenska lärarnas svar. Det bör ändå minnas att mina undersökningsresultat baserar sig på 15 informanternas svar och därför kan resultaten inte generaliseras. Min undersökning gjordes i Finland och med finska informanter som inte bara undervisar i engelska så därför kan man inte direkt jämföra resultat i studien "Assessment of English" med mina.

I början av avhandlingen ställde jag följande hypotes: de mer erfarna lärarna använder mindre tid till planeringen än de nyexaminerade lärarna, eftersom att det finns skäl att tro att undervisnings- och arbetserfarenheten påverkar lektionsplanering. Denna hypotes visade sig vara fel. Resultaten visar att det inte finns någon stor skillnad i planeringstiden mellan de erfarna och de inte så erfarna lärarna. Det bör minnas att bara två av in-

formanterna är mindre vana och 13 informanter är mer erfarna. Därför detta resultat kan inte generaliseras.

Den andra forskningsfrågan anknyter till den första forskningsfrågan. Den behandlar vilken inverkan undervisnings- och arbetserfarenheten har på lektionsplaneringen:

2. Hur mycket påverkar undervisnings- och arbetslivserfarenheten planeringen?

Enligt undersökningsresultaten påverkar undervisnings- och arbetserfarenheten inte tidsanvändningen till lektionsplaneringen. Den största delen, det vill säga 10 av de 15 informanterna, har undervisnings- och arbetserfarenhet över 15 år. Undersökningsresultaten visar att det inte finns skillnader i tidsanvändning till lektionsplanering mellan lärare med lite erfarenhet och lärare som är mer erfarna. Med detta menas att det inte finns betydande skillnader mellan svar av de erfarna och de inte så erfarna lärarna.

Av resultaten att döma blir lektionsplaneringen desto lättare ju mer erfarenhet lärarna har av arbetet. Med detta menar informanterna inte att undervisnings- och arbetserfarenheten möjliggör att lärare kan sluta planera lektioner utan att läraren har skapat sig arbetsrutinen som underlättar planeringen. Läraren har skapat sig eget undervisningsmaterial och vet vilka metoder och uppgifter som fungerar och vilka som inte fungerar.

Av resultaten kan följande konkluderas: undervisnings- och arbetserfarenheten inverkar inte på tiden lärarna använder till planeringen av en enstaka lektion. Däremot påverkar erfarenheten själva planeringsarbetet.

Med den tredje forskningsfrågan utreddes om lärare och elever har någon nytta av lektionsplaneringen:

3. Har lärarna och eleverna någon nytta av lektionsplanering?

Resultaten visar att lektionsplaneringen underlättar lärarens jobb. Med hjälp av planeringen är det lättare att hålla tidtabellen och utforma helhet av lektionen. Resultaten pe-

kar på att den centrala nyttan i lektionsplanering är lärarens möjlighet att utveckla sitt eget arbete.

Lektionsplaneringen är inte bara lärarens arbetsredskap utan också elevernas hjälpmedel. Mitt undersökningsresultat visar att lärarens planeringsarbete också är nyttigt för eleverna. Den viktigaste saken som kommer fram av resultaten är att lektionsplaneringen underlättar elevernas inläring. Enligt resultaten stöder lärarens lektionsplanering till exempel elevernas koncentrationsförmåga och skapar trygghetskänsla. Resultaten tyder på att lektionsplanering anses vara nyttigt för både lärare och elever. Lektionsplaneringen anses vara speciellt nyttigt för elever.

Som hypotes hade jag följande: lärarna anser att lektionsplaneringen hjälper eleverna att strukturera helheten och främjar och stödjer elevernas inläring. Enligt undersökningsresultaten visar denna hypotes vara riktig.

I den fjärde forskningsfrågan behandlas delar som används i en lektionsplan:

4. Vilka huvuddelar finns det i en lektionsplan?

Av resultaten framkommer det att muntliga par- och gruppuppgifter, grammatik och granskning av hemuppgifter är de mest använda huvuddelarna i en lektionsplan. Orsaken till användning av dessa delar kan vara att inläring av grammatik och muntliga färdigheter framhävs i läroplanen. Dessa områden är också centrala i språkinläringen. De andra viktigaste delarna är upprepning och skriftliga uppgifter. Det är också typiskt att ha en inledning i början av lektionen, men att ha en avslutning på lektionen är lite mer sällsynt. Att använda en viss och förberedd avslutning på lektionen kan vara sällsyntare, därför att tiden kan ta slut eller att eleverna börjar vara rastlösa i slutet av lektionen. Å andra sidan anser jag att en tydlig avslutningsdel kan minska elevernas rastlöshet. Mitt resultat visar att det finns typiska delar som används i en lektionsplan.

I den femte forskningsfrågan behandlas faktorer som beaktas i lektionsplaneringen:

5. Vilka faktorer påverkar lektionsplaneringen?

Mina undersökningsresultat visar att det finns många olika faktorer som bör beaktas vid planeringen. Resultaten tyder på att de viktigaste faktorerna är läromedel, elevernas nivå, motivering, differentiering, undervisningsgruppens storlek och flexibilitet. Resultaten visar även att motivering är en av de viktigaste faktorerna som skapar skillnader mellan planering av lektion i olika språk. Av detta resultat kan konkluderas att de lärare som deltog i undersökningen tänker mycket på elever och deras intresse och färdigheter när de planerar. Av resultaten kan dras den slutsatsen att klassrummets storlek inte är så viktig i planeringen. Denna slutsats är överraskande för jag anser att klassrummets storlek kan påverka till exempel valet av arbetsmetod, det kan vara svårt att jobba i smågrupper om klassrummet är litet. Å andra sidan kan ett för litet klassrum vara ångestfyllt för sådana elever som inte gillar att andra är för nära. Ett för stort klassrum kan däremot försvåra kommunikationen mellan elever och lärare.

Resultaten visar att lärobok, eget undervisningsmaterial, lektionens mångsidighet och elevernas nivå är de faktorer som lärarna anser som viktiga. Läroplanen och elektroniskt material är också viktiga enligt resultaten. Att lärare anser att elektroniskt material är en viktig faktor kan vara ett tecken på att användning av elektroniska läromedel ökar. Av resultaten kan sammanfattas att autenticitet anses både som ganska viktig och som lite viktig. Att autenticitet anses som lite viktig kan sammanhålla med att det kan vara svårt och jobbigt att undervisa autentiskt och att använda autentiska metoder och hjälpmedel. Med detta menar jag att det kan vara svårt att skapa en autentisk atmosfär på lektionen för jag anser att verkliga situationer alltid skiljer sig från situationer som övas på lektionen.

Min tredje och sista hypotes handlar om de faktorer som påverkar lektionsplaneringen: lärarna anser troligen att motivering av elever och elevernas nivå är de viktigaste faktorerna i planeringen av en lektion i främmande språk. Denna hypotes visade sig vara riktig, men dessutom har lärarna lyft fram läromedel, differentiering, undervisningsgruppens storlek och flexibilitet som viktiga faktorer i lektionsplaneringen.

Den sjätte forskningsfrågan behandlar informanternas åsikter om betydelsen av begreppet ”lektionsplanering”:

6. Vad anser lärarna att begreppet ”lektionsplanering” betyder?

Av mina undersökningsresultat framgår att begreppet lektionsplanering enligt informanterna betyder att läraren bestämmer lektionens innehåll och hur detta innehåll ska genomföras. Resultaten visar att lektionsplanering innehåller samma steg och faser som Klafkis (1958) fyra områden (se s. 9) och Bolstads (1998) cirkelmodell med åtta steg (se s. 10). Enligt resultaten är lektionsplaneringen ändå inte så systematisk och exakt som i Bolstads cirkelmodell. Därför stöder resultaten bättre Klafkis fyra områden. Undersökningsresultaten visar dock att lektionsplaneringen innehåller samma faser som Bolstads cirkelmodell.

I den sista forskningsfrågan har det samlats tips för nyexaminerade lärare gällande lektionsplanering:

7. Tips för nyexaminerade lärare gällande lektionsplanering

Av informanternas svar har jag samlat följande tips:

1. *Planera lektionerna noggrant i början*

Noggrann lektionsplanering i början av lärarkarriären skapar arbetsrutiner och hjälper att hitta en egen stil i planeringen. Dessa två faktorer underlättar lektionsplaneringen i fortsättningen.

2. *Planera flexibla lektioner och reflektera över dina lektioner*

Planera lektionerna så att det inte finns för mycket att göra på en lektion. Det hjälper också om läraren planerar undervisningen inom en större tidsram såsom en period. Reflektera över och bearbeta lektionsplanen.

3. *Tänk över elevernas nivå och inlärningsmål*

Det är viktigt att beakta elevernas nivå och reflektera över inlärningsmålen för lektionen på förhand. Det främjar elevernas inläring och underlättar valet av till exempel arbetssätt och uppgifter.

4. *Utarbeta och spara eget undervisningsmaterial*

De välplanerade materialen kan användas på nytt. Det egna undervisningsmaterialet underlättar också planeringen senare och därför är det nyttigt att spara materialet.

5. *Var inte rädd för fel*

Var inte rädd för fel utan lär dig av dem. Beakta också elevernas feedback så kan du utveckla dig i lektionsplaneringen.

6. *Be om hjälp*

Be modigt de mer erfarna lärarna om hjälp. Av dem kan du få nyttiga tips gällande planering. Med kollegor kan man också byta ut läromedel, undervisningsmaterial och lektionsplaner.

5.2 Validiteten och reliabiliteten

När man läser min avhandling bör man lägga märke till att denna undersökning handlar om viss mängd av informanter, som representerar en ganska liten del av lärare i Finland och därför är undersökningsresultaten inte generaliserbara för alla lärare. Det finns också skäl att anta att de lärare som planerar sin undervisning hellre vill delta i en enkätundersökning som handlar om lektionsplanering än de lärare som inte planerar sin undervisning eller gör det mer sällan.

Även om jag anser att enkät som undervisningsmetod passade bra för denna undersökning och att de noggrant upplagda enkätfrågorna gav tillräckligt mycket med information är det viktigt att komma ihåg att denna metod beskriver lektionsplanering bara ur ett lärarperspektiv. Det bör minnas att jag inte heller undersökte lektionsplanering och lektionsplan i praktiken i denna avhandling. För att få veta hur lektionsplanering och lek-

tionsplan fungerar i praktiken bör man använda olika metoder såsom intervjuer av både lärare och elever och observationer. Det är också viktigt komma ihåg att det är omöjligt att undersöka om det som lärarna uppger i enkätsvaren realiserar i verkligheten.

Att hitta relevant och exakta tidigare forskning för min undersökning har varit en mycket stor utmaning. Jag har inte hittat någon tidigare forskning om lektionsplanering som har gjorts i Finland. De tidigare undersökningar kring temat som jag har hittat anknyter inte direkt till min undersökning och därför är det omöjligt att jämföra mina resultat med motsvarande tidigare undersökningar eller sätta in undersökningsresultaten i ett vidare teoretiska sammanhang. Det har även varit svårt att komma över några böcker som användes i den teoretiska delen och därför innehåller teoridelen några sekundära källor. Speciellt Klafkis (1958) verk orsakade svårigheter för verket är skrivet på tyska.

6 AVSLUTNING

Syftet med denna avhandling var att redogöra för lektionsplaneringen och få några tips för blivande lärare gällande lektionsplaneringen. Avsikten var även att ta reda på vad lärarna anser att begreppet lektionsplanering betyder, hur lärarna bygger upp en lektion och om det finns någon nytta med lektionsplaneringen. Därtill var meningen att redogöra för vad som anses viktigt i lektionsplaneringen.

Min undersökning var en kvalitativ enkätundersökning med kvantitativa drag. Materialet insamlades med en enkät och totalt 15 informanter deltog i undersökningen. Enkäten bestod av 12 frågor, både flervalsfrågor och öppna frågor.

På basis av mina resultat kan jag dra den slutsatsen att de lärare som deltog i undersökningen anser att lektionsplaneringen är en väsentlig del av lärarens arbete. Av informanternas svar insamlades tips för blivande lärare. Mina undersökningsresultat är viktiga för blivande lärare, eftersom de hjälper att planera lektionerna effektivare och möjliggör lärarens utveckling i både lektionsplanering och undervisning.

I framtiden kunde detta tema undersökas genom att använda olika metoder, såsom intervjuer och observationer. Jag är även intresserad av att undersöka lektionsplanering av elevernas perspektiv.

LITTERATUR

- Bolstad, A. (1998). *Handbook i lärande: hur du lär ut för att andra ska lära in*. Lund: Studentlitteratur.
- Stukát, S. (1998). *Lärares planering under och efter utbildningen*. (Akademisk avhandling). Göteborg: Vasastadens Bokbinderi.
- Arfwedson, G. & Arfwedson, G. (1995). *Normer och mål i skola och undervisning. Några perspektiv hämtade från tysk didaktik*. Stockholm: Gotab.
- Klafki, W. (1958). *Neue studien zur Bildungstheorie und didaktik. Zeitgemässe Allgemeinbildung und kritisch- konstruktive Didaktik. 3. Auflage*. Hemsbach: Druckhaus Beltz.
- Kainz, J. (2011). *Planeringens dilemma: hur förbereder sig stråklärare?*. (Student paper). Kungl. Musikhögskolan.
- Saymirza, R. & Salman, A. (2012). *Ett antal lärares planering i matematik undervisning*. (Student paper). Mälardalens högskola.
- Mårtensson, E. & Friberg, D. (2012). *Lärares roll som ledare.: En kvalitativ studie om lärarens roll som ledare i skolans olika lärmiljöer*. (Student paper). Linnéuniversitetet.
- Larsson, E. (2009). *Planering av undervisningsämnet engelska: En intervjustudie med sex lärare för skolår 4-6*. (Student paper). Högskolan i Gävle.
- Malinen, P. (1992). *Opetussuunnitelmat koulutyössä*. Helsinki: VAPK-kustannus.
- Pardey, D. (2007). *Introducing leadership*. Oxford, UK: Elsevier Ltd.
- Stensmo, C. (2008). *Ledarskap i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur.
- Svensson, Alf B. (1998). *Framgångsrikt ledarskap i klassen*. Grimstorp: Relamore Media.
- Lundh, S. & Lagergren, T. (2004). *Engelska i åtta europeiska länder: -en undersökning av ungdomars kunskaper och uppfattningar*. Skolverket.
- Tiller, T. (1998). *Det didaktiska mötet*. Lund: Studentlitteratur.
- Sundbeck, S. (2015). *Lektionsplanering inom Idrott och hälsa: påverkansfaktorer med företräde*. (Student paper). Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH.